

KLEINE HAPERENDE VLUCHTEN

Femke Brockhus

KLEINE
HAPERENDE
VLUCHTEN

Roman

2022

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Copyright © 2022 Femke Brockhus
Omslagontwerp Nanja Toebak
Foto auteur Keke Keukelaar
Vormgeving binnenwerk Perfect Service, Reeuwijk
Druk en bindwerk Wilco, Amersfoort
ISBN 978 94 031 7771 7
NUR 301

debezigebij.nl

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk van de Forest Stewardship Council (FSC®) mag dragen. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Ik trek mij terug en wacht.
Dit is de tijd die niet verloren gaat:
iedere minuut zet zich in toekomst om.
Ik ben een oceaan van wachten,
waterdun omhuld door 't ogenblik.
Zuigend eb van het gemoed,
dat de minuten trekt en dat de vloed
diep in zijn duisternis bereidt.

Er is geen tijd. Of is er niets dan tijd?

Vasalis

I

BARSTEN

*

Rond het oude witte huis lag een tuin met doornige struiken, uitgeschoten gras, veldbloemen, hier en daar kapotte dakpannen. Julia raapte een stuk op, voelde aan de scherpe rand. Er bleef een donkere afdruk in de aarde achter, pissebedden kropen terug de grond in.

Kijk dan, alles leeft hier, zei ze. Alleen dan langzamer. Ze veegde haar hand af aan haar jurk.

Het huis was een toevluchtsoord aan de rand van een onbedorven dorp, op een heuvel, met daarachter de zee. Een tijdlang zou dit het uitzicht zijn, zouden de stilte en de eentonigheid van de dagen een helder doel dienen: voor haar om iets te schrijven wat uitzonderlijk was, en voor hem om in de schaduw van zijn laatste project een zware vermoeidheid uit zijn lijf te werken.

Hij had het warm, zijn mond was droog. Door de wind voelde hij het zweet onder zijn armen.

Ze liet de dakpan uit haar hand vallen, hij landde dof in het gras.

Hij liep achter haar aan naar binnen en volgde haar blik. De zanderige plankenvloer, spinraggen in de hoe-

ken, een simpele keuken met een grote spoelbak, verschoten behang aan de muren met opgedroogde vochtplekken, een houtkachel in de woonkamer, een krakende trap naar boven, drie kamers, een zolder onder een laag scheef dak, in het zachtere lentelicht van een paar maanden geleden had het er net iets anders uitgezien.

In de herfst ervoor, toen hij het huis bij toeval passeerde en voor het eerst zag, was het een bleek houten huis geweest dat zich stug staande hield in de zoute rukwinden. Het bewoog mee met de omgeving, was overgeleverd aan de omringende natuur, vocht, licht, als een plant.

Julia ademde diep in. Het rook er donker en rokerig.

Dit is een plek om diep te slapen, zei ze, met de ramen open, zodat de wind naar binnen trekt.

Ze wrikte het raam boven het aanrecht open. Aan de achterkant van het huis hing de geur van kleine dode dieren.

*

Hij staat aan het aanrecht en kijkt naar buiten. Er zit een barst in het raam. Ze is nog steeds niet terug. Hij wast zijn handen, spoelt de gootsteen schoon.

Hoeveel tijd te doden?

Hij telt de uren.

Zeven uur later nog steeds niets. Hij hijst zijn dochtertje in de draagdoek en gaat naar buiten.

Zijn zintuigen verkeren in een toestand van verhevigde scherpste, alles valt hem op met een onwaarschijnlijke helderheid –

haar sleutels aan het haakje
deurmat een tik verschoven
losgezongen schaap ver van de kudde
voetafdruk tegen het hek
vliegjes op grashalmen
uitgedroogde mol aan het prikkeldraad
schoen naast het pad (niet van haar)
dwarrelend oranje plastic zakje
zwarte vogel tussen het bladerdek
trillingen van warmte in de lucht

in de kroeg twee mannen aan de bar
vroeg voor bier
buitenlamp kapot bij de gevel
bordje GESLOTEN van de streekwinkel wiegt heen en
weer, hij ziet niemand en het licht is uit.

Hij klampt mensen aan, maakt ze bang, hij ziet het
subtiële terugdeinzen, de blik – probeert het rustiger
te vragen, houdt zijn arm over de draagdoek op zijn
borst, wiegt zijn dochter weer in slaap, veegt het vocht
weg bij zijn neus, ruikt de aarde aan zijn handen.

Even afwachten wil hij niet horen, er wordt niet naar
hem *geluisterd*, mensen worden overvallen door zijn
onrust, proberen hem tot bedaren te brengen, gerust te
stellen, zetten zich schrap, lopen snel door, vragen bent
u niet de architect van het dorpscentrum?

Ik wist niet dat u hier in het dorp woonde, of eigenlijk
helemaal *daar*.

De oudere vrouw verstaat hem niet, zijn accent of haar
oren, hij weet het niet.

Geen spoor.

Hij hoort hoe het bloed loeiheet door zijn oren suist, de
droge grond onder zijn schoenen knarst, hij zoekt en
zoekt en roept haar tot hij haar naam alleen nog maar
kan ademen.

Onrust trekt aan, een groepje verzamelt zich, eindelijk HOREN ZE HEM, opgezweept door een zeldzame commotie, vanuit een slaapstand wordt gevaar geroken.

Dan de vraag hoelang Julia nu eigenlijk weg is. Hij kijkt op zijn horloge en telt de uren die er bij zijn gekomen.

Uren tellen niet, wordt er gezegd.

*

De beslissing om de politie te bellen valt op een moment dat nooit het juiste is. Hij weet niet of het te vroeg is, verwijt zichzelf tegelijkertijd dat het al te laat is, bedenkt daarna dat het niet waar is: dat ze niet *weg* is en straks weer tevoorschijn komt.

Beduusd blijft hij aan de lijn hangen.

Hij tuurt naar buiten, naar de slingerende landweg van twee stroken gravel met gras ertussen, een karrenspoor, net breed genoeg voor een auto. Boven de paarse heide hangt een lamme stilte. Wat leeft, houdt zich verborgen.

Hij denkt aan de keer dat ze vertelde dat ze als kind in de trommel van de wasdroger kroop en er urenlang verstopt bleef, een opgekruld warm geheim, wachtend tot het opgemerkt werd en er naar haar gezocht zou worden.

Ze zei: Soms moet je je terugtrekken en wachten.

Een stem aan de andere kant van de lijn.

*

Op het politiebureau voelen de vragen die volgen als een gedwongen oversteek naar een ander oord. Risico's worden afgetast en sluipen daarmee de werkelijkheid in.

Is ze onverwacht verdwenen?

Is haar afwezigheid afwijkend ten opzichte van haar normale gedrag? Zijn er psychische of lichamelijke problemen?

Is het urgent dat ze wordt gevonden? Kan ze een gevaar voor zichzelf vormen?

Heeft ze een vervoermiddel?

De pen in zijn hand trilt boven het formulier. Het is een test waarmee hij moet bewijzen dat hij niet alleen verlangend met haar vermengd raakte, maar dat hij zo nu en dan ook heeft opgelet.

Wanneer heeft u haar voor het laatst gezien?

Wat had ze aan toen ze verdween?

Waar kan ze aan worden herkend?

Hij ziet haar zitten in haar fauteuil, knieën opgetrokken, naar weerszijden opzijgebogen, haar laptop in het midden, op de grond stapeltjes boeken. Als hij haar naam zegt, kijkt ze op met dromerige blik, alsof ze haar kop opsteekt uit een gedachtestroom.

Nog meer?

Hoe ze in leggings loopt met zijn overhemden en vesten erboven die ze uit de wasmand vist. Als ze naar buiten gaat, trekt ze haar donkergroene jas aan die tot haar knieën komt, hangt ze haar grijze katoenen sjaal om haar nek en loopt ze weg op zwarte gevoerde viserslaarzen waaruit haar benen dun afsteken. Haar gezicht verdwijnt in de wijde capuchon.

Heeft ze iets meegenomen? Telefoon, pinpas, ov-kaart, paspoort?

Alleen de kleren aan haar lijf. Ze gebruikt geen telefoon meer.

Kijk op de plaatsen waar de vermiste normaal zou zijn. Blijf kalm. Breng familie en vrienden op de hoogte.

Probeer bij te houden wat u zelf doet of anderen voor u doen, wanneer dat gedaan wordt en wat het resultaat is. (Naarmate een vermissing langer duurt is het moeilijker om een goed overzicht te bewaren van alle gebeurtenissen.)

Stuur een recente kleurenfoto naar dit e-mailadres.

Er is een misselijkheid die blijft hangen, alsof zijn lichaam onderhevig is aan een nieuwe zwaartekracht.